

Balansat, un cognom eivissenc mossàrab?

per Joan Planells Ripoll

La primera menció coneguda del mot Balansat en documentació eivissenca es troba en una còpia de l'escriptura de repartiment de l'illa d'Eivissa entre els conqueridors de 1235. Aquesta còpia es conserva a l'arxiu de la pabordia i, en ella, el nom Balansat hi figura com a denominació d'una de les trenta-dues finques o alqueries del quartó de Benissàmid, que va correspondre a Guillem de Montgrí.

En un capbreu (registre de propietats) confeccionat els anys 1396-1398 per disposició de l'arquebisbe Ènnec de Valterra (també conservat a l'arxiu de la pabordia) Berenguer i Bernat Balansat figuren com a propietaris d'una alqueria anomenada Balansat ("quamdam alqueriam vocatam Balançat"), situada en el quartó de Balansat ("in quartono de Balançat") confrontada amb la costa ("confrontatur cum littore maris") i heretada dels seus avantpassats¹. En aquell moment el nom

de l'alqueria Balansat ja havia substituït el terme Benissàmid com a denominació del quartó i figurava, a més, com a cognom dels propietaris de dita alqueria. Quines peripècies semàntiques havia experimentat aquest vocable al llarg de devers segle i mig?

Partint d'aquestes dades Isidor Macabich afirma² que "Balanzat [el nom] no es de procedència aràbiga, sino románica. El nombre de dicha alquería (que se extendió luego a todo el cuartón), cual otros que figuran en la citada escritura de reparto, procedía de la anterior época cristiana. Y es sin duda esa alquería Balanzat la misma que en poder de Berenguer y Bernardo Balanzat, figura en el referido registro de propiedades formado en 1396.

Sobre la posesió de la misma por esta familia (de la cual parece solariega) caben los tres siguientes supuestos:

1º Que la adquirió un Balanzat llegado a raíz de la conquista, coincidiendo con su apellido el nombre de la alquería.

2º Que uno de los nuevos pobladores, al posesionarse de la finca cambió por el nombre de la misma su nativo linaje.

3º Que siguió poseyéndola tras la conquista una familia Balanzat (mozárabe o muladí, y que en este último caso se hizo seguidamente cristiana) de cuyo apellido, caso tan corriente, habría tomado la finca su antiguo nombre."

Isidor Macabich conclou: "la primera explicación me parece muy forzada. Como la segunda, en cuyo caso es probable que precediera al apellido o sobrenombre Balanzat la preposición "de", cual acontece en estas dos citas que he visto en documentos del siglo XIII: Marcos de Benimaimó i Martín de Portmany. La tercera hipótesis es la que estimo lógicamente más fundada".

1. TORRES PETERS, F. X. 2004 *El capbreu de l'arquebisbe Ènnec de Valterra (1396-1398). Introducció. Estudi. Transcripció*.

2. MACABICH, I. 1967 *Historia de Ibiza*, vol. I p. 92.

Però precisament al mateix arxiu de la pabordia també es guarda un document de la segona meitat del segle XIII titulat *Capbreu antich de Iviça*, en el qual, al costat de Marc de Benimaimó (f. 1r) i de Martí de Portmany (f. 3v, 4r, 9v), figura Bernat de Balansat (f. 8r, 8v i 9r) com a propietari d'una casa a Vila, i proveït d'una preposició "de" capaç de fer trontollar la lògica de la tercera hipòtesi de Macabich.

A l'arxiu històric arquebisbal de Tarragona, Francesc X. Torres Peters ha descobert recentment un capbreu de la mateixa època i de les mateixes característiques que l'anterior, i en ell també apareix Bernat de Balansat com a propietari de l'alqueria de Balansat. Pels molins que té en ella i en concepte de cens, "Bernardus de Balanzat [ha de pagar] X quintars et II rovas farine frumenti et X quintars et III rovas farine ordeï pro molendinis que habet in sua alqueria de Balanzat"³.

La conquesta i repoblació catalana de les Pitiüses s'esdevé precisament en un temps en què els cognoms encara estaven en procés de formació, a base de sobrenoms, els quals quan derivaven del lloc d'origen o de residència tendien a prescindir gradualment de la preposició "de".

Descendents de mossàrabs o muladís, d'arrels catalanes o bizantines(?), de cognom importat o format aquí, el fet és que a la fi del segle XIV diferents persones de llinatge Balansat figuraven entre els principals hisendats dels quartons de l'arquebisbe:

Berenguer i Bernat Balansat (pare i fill) posseïen l'alqueria Balansat, heretada dels avantpassats. Bernat, a més, l'any 1393 havia comprat l'alqueria del Verger, contigua a la primera.

Nicolau Balansat posseïa cinc alqueries en el mateix quartó de Balansat. De dos d'elles, situades al pla d'Albarca, també n'havia donat participació al seu fill Martí.

Els generals Ignasi i Lluís Balansat d'Orvai Briones, fills il·lustres de la ciutat d'Eivissa. A la dreta, làpida existent a la Catedral d'Eivissa, col·locada l'any 1785 sobre la tomba en què des de 1460 rebien sepultura els membres de la família Balansat "Orvai". (Fotos: A. Pomar i A. Ferrer).

Lluquí Balansat era propietari d'una alqueria d'Albarca que confrontava amb una de les de Nicolau Balansat, i sembla que en posseïa una altra a tramuntana del pujol on ara s'aixeca el monument del Cor de Jesús.

Tomàs Balansat tenia una alqueria a les Salines, situada més o menys a l'indret on després fou edificada l'església de Sant Jordi.

A la tercera dècada del segle XV l'arquebisbe de Tarragona manà que es fes una nova capbreuació de les seves possessions eivissenques, i en el nou capbreu (confeccionat entre 1433 i 1437)⁴ es troben cinc alqueries en poder de propietaris de cognom Balansat:

L'alqueria Balansat pertanyia a Berenguer Balansat, fill de Bernat. L'alqueria del Verger la compartien per meitats el mateix Berenguer i el seu germà Pere.

L'alqueria d'en Fruitera (una de les cinc que havia posseït Nicolau) pertanyia ara a Francesc Balansat, que segurament era fill de Nicolau.

L'alqueria de Tomàs Balansat, a les Salines, la compartien els seus fills Pere i Antoni.

Una altra alqueria de les Salines, l'havia comprat Bernat Balansat de Nicolau, l'any 1409.

Quatre alqueries de Nicolau Balansat i les de Lluquí Balansat havien passat a mans de propietaris de cognom diferent.

Després de 1437 comença un període de pràcticament cent anys en què, des de l'escassa documentació que se'n conserva, molt poques persones donen fe de la continuïtat

3. Notes particulars de Francesc X. Torres Peters.

4. Capbreu dels arquebisbes de Tarragona Gonçal Ferrandis d'Híxar i del cardenal Domènec Ram i Lanaja (1433-1437). Transcripció a càrrec de Francesc X. Torres Peters.

d'aquest cognom: Pere, Bernat i Antoni Balansat l'any 1456 formaven part del Consell General de la Universitat, en el qual també participaven Pere Balansat jove i Pere Balansat d'Antoni, que probablement eren la mateixa persona⁵. L'any 1501 un Pere Balansat fou elegit jurat en cap⁶. És a partir de 1528 que, gràcies sobretot als primers llibres parroquials conservats, es pot anar coneixent quines persones naixien i morien a Eivissa i quines xarxes familiars formaven. I aleshores, durant una vintena d'anys, a tota l'illa només apareixen tres matrimonis de marit Balansat en fase procreadora (Bernat Balansat de Bernat i Francesca Cardona, Pere Balansat "Orvai" i Anna Serra, Antoni Ba-

lansat "de Santa Maria" i Antònia Riera). Bernat, Pere i Antoni són l'origen de totes les persones de cognom Balansat que després han nascut a Eivissa, amb la possible excepció dels infants d'un notari anomenat Lluís Balansat, que morí l'any 1620 sense deixar rastre de parentiu amb els tres anteriors i sense perspectives de tenir néts.

**Descendents de
Bernat Balansat de Bernat**

La primera inscripció baptismal conservada d'un infant d'aquest cognom fou feta l'any 1536 i es refereix a una filla de Bernat Balansat de Bernat i de Francesca Cardona, que no era la seva primera esposa. De l'any 1550 és la darrera inscrip-

ció que es troba d'un infant d'aquest matrimoni i en ella es fa constar que Bernat és mestre sabater. Però el mes de setembre de 1557 el mestre Bernat Balansat ja feia un tracte amb la Universitat per anar a Nissa i concertar-se "amb lo gabellell o amb altres mercaders" d'aquella ciutat per tal de comprar blat i remeiar la gran necessitat de grans que en aquells moments patia Eivissa⁷. Aleshores Bernat devia estar canviant l'ofici de sabater per l'activitat de mercader i molt prompte el canvi fou segellat per la substitució del tractament de mestre pel de mossen. El seu fill Pere va continuar l'activitat mercantil encetada pel pare i es va casar amb Francesca Jover, també filla de menestral elevat

5. FERRER ABÁRZUZA, A. 1995 *Transcripció del llibre de determinacions del Consell, 1456-57*.
6. AHME, *Llibre de Juraria 1501-1502*.
7. AHME, *Llibre de Juraria 1557-1558*, f. 126.

ESQUEMA GENERACIONAL DELS DESCENDENTS DE BERNAT BALANSAT DE BERNAT				
Dates (de naixement i de defunció)		boda	cònjuges	oficis
1a generació coneguda:				
? – 1585	Bernat Balansat de Bernat		Francesca Cardona	sabater/mercader
2a generació:				
? – 1563	Bernat Balansat (Cardona?)		Sibèlia Soldevila	sabater
? – 1595	Pere Balansat (Cardona?)		Francesca Jover	mercader
3a generació:				
? – 1647	Bernat Balansat Jover		Elisabet Cucurella	ciutadà ¹
1594 – 1644	Pere Antoni Balansat Jover		Margarida Jover	cavaller
4a generació:				
? – 1648	Elisabet Balansat Cucurella			monja
1602 – 1663	Bernat Balansat Cucurella		Antònia Riera	ciutadà
? – 1656	Pere Benet Balansat Jover		Elisabet Joan de Borja	cavaller
? – 1679	Joan Balansat Jover	1640	Margarida Orvai Llaudes	cavaller
		1645	Esperança Palerm	
		1674	Caterina Camaró	
1629 – 1654	Francesc Balansat Jover			prevere
5a generació:				
1627 – 1675	Antoni Balansat Riera	1648	Elisabet Arabí Riambau	ciutadà
1639 – 1666	Margarida Balansat Joan de Borja		Francesc Joan Joan	
? – ?	Maria Balansat Joan de Borja	1667	Pere Mascarell	
		1668	Diego Sans	
1640 – ?	Pere Antoni Balansat Orvai			frare dominic
1650 – 1692	Margarida Balansat Palerm	1669	Lluís Ortiz de Castro	
6a generació:				
1655 – 1687	Jaume Balansat Arabí	1676	Margarida Riambau	ciutadà
1657 – 1695	Antònia Balansat Arabí	1675	Pere Antoni Llobet Sunyer	
1660 – ?	Francesca Balansat Arabí		Cristòfol Rosselló Arabí	
		1692	Francesc Carreres Sants	
1666 – 1704	Hipòlita Balansat Arabí	1685	Antoni Llaneres Ribes	
1671 – 1704	Antoni Balansat Arabí		Esperança Llaudes Bermeu	ciutadà
1. La paraula ciutadà no indica pròpiament un ofici, sinó més bé la condició d'aquelles persones que antigament podien viure sense necessitat d'exercir-ne cap.				

econòmicament i socialment pel comerç. Els néts de Bernat, Bernat i Pere Antoni, ja formaren part de l'estament aristocràtic de mà major, el segon amb la condició de cavaller, la qual va transmetre als seus fills, Pere Benet i Joan. Però amb la mort d'aquestos dos es va acabar la sèrie dels cavallers, perquè Pere Benet només va tenir filles i l'únic fill de Joan es féu frare dominic. En canvi, l'altra línia de la mateixa família va continuar proporcionant membres a l'estament de mà major fins a la conclusió de l'antic règim.

Quasi cinc segles després dels primers passos coneguts d'aquesta nissaga, els fills d'Anna Balansat Cerdà i de Joan Costa Tur han heretat el destí de cancel·lar el cognom transmès per Bernat Balansat de Bernat a través de 15 generacions.

Descendents de
Pere Balansat de Perot "Orvai"

L'any 1547 fou batejat Pere Balansat Serra, el primer infant de mosson Pere Balansat de Perot "Orvai" i d'Anna Serra. El sobrenom

Orvai, que ja portava el sogre d'Anna Serra, suggereix un entroncament anterior d'aquesta branca de Balansats amb el llinatge dels Orvais.

Pere Balansat de Perot "Orvai" i els seus descendents figuraren sempre a l'estament de mà major i curiosament no es troben indicis que després de 1528 enllaçassin mai per matrimoni amb els Orvais del mateix estament. A la fi del segle XVIII els germans Balansat Briones uniren el cognom i el sobrenom familiars per formar el cognom compost Balansat d'Orvai,

ESQUEMA GENERACIONAL DELS DESCENDENTS DE BERNAT BALANSAT DE BERNAT (continuació)				
Dates (de naixement i de defunció)		boda	cònjuges	oficis
7a generació:				
1678 – 1731	Elisabet Balansat Riambau		Josep Palerm Ribes	
1686 – 1736	Margarida Balansat Riambau	1710	Nicolau Llaneres Llaneres	
1691 – 1745	Isabet Balansat Llaudes	1704	Gaspar Bermeu Pineda	monja
1693 – 1752	Antoni Balansat Llaudes	1718	Antònia Obrador Cortès	ciutadà
1696 – 1742	Caterina Balansat Llaudes	1722	Marià Llaneres Balansat	
1704 – 1776	Francesc Balansat Llaudes			prevere
8a generació:				
1722 – ?	Ignàsia Balansat Obrador		Pere Bardaxí Llaudes	
1724 – 1789	Antoni Balansat Obrador			prevere
1730 – 1776	Guillem Balansat Obrador		Rita Balansat Prats	advocat
9a generació:				
1768 – 1833	Antoni Ignasi Balansat Balansat	1789	Margarida Moranta Bermeu	
		1793	Rita Balansat Fernández	
? – 1830	Josep Balansat Balansat	1801	Manuela Cúndaro Llobet	
			fadri	
10a generació:				
1798 – 1843	Antoni Josep Balansat Balansat	1835	Trinidad de la Cuesta Navarro	
1803 – 1878	Ignasi Balansat Cúndaro	1829	Antònia Palau Valls	
1809 – 1854	Manuel Balansat Cúndaro	1836	Anna Jasso Sala	
1811 – ?	Josepa Balansat Cúndaro	1833	Lluís Arabí Llaneres	
1824 – 1863	Josep Balansat Cúndaro	1863	Cristina Cirer Vela	
11a generació:				
1842 – ?	Guillem Balansat de la Cuesta	1875	Elena Seco	capità Inf.
1831 – 1908	Ignasi Balansat Palau	1853	Antònia Rosselló Riquer	
		1903	Manuela Tur Planells	
1839 – 1917	Manuela Balansat Palau	1870	Manuel Valarino Selleres	
1863 – 1928	Antoni Balansat Cirer		Antònia Pasqual Riquer	
12a generació:				
1853 – 1908	Ignasi Balansat Rosselló	1879	Anna Tomàs Coll	
		1895	Assumpció Cirer Chorat	
13a generació:				
1881 – 1907	Ignasi Balansat Tomàs	1907	Margarida Maians Escandell	
1881 – 1909	Francesc Balansat Tomàs	1902	Francesca Cerdà Villón	
14a generació:				
1904 – 1994	Anna Balansat Cerdà	1923	Joan Costa Tur	

però aquesta fórmula no va prosperar.

Amb el matrimoni de Rita Balansat Prats, de l'estirp dels "Orvai", i Guillem Balansat Obrador, descendent de Bernat de Bernat, es va realitzar l'entroncament d'aquestes dues branques de Balansats. Rita va morir l'any 1777 i sens dubte fou sepultada a la tomba on reposaven els seus avantpassats des de 1460. Dos anys després també morí Guillem i segurament fou enterrat al mateix sepulcre que la seva dona.

Degué ser per això que l'any 1785 el prevere Antoni Balansat Obrador, germà de Guillem, féu col·locar dins la Catedral una nova làpida sobre la tomba de l'estirp de la seva cunyada, amb la següent inscripció, que encara es pot llegir: "Sepultura de Don Mariano Balansat y de sus descendientes y mayores desde que en ella se enterró don Pedro Balansat en 23 de septiembre de 1460".

El fet que en el segle XVII els Balansats "Orvai" posseïen a les Salines una propietat heretada dels avantpassats i situada dins l'espai que, segons sembla, ocupava l'antiga alqueria de Tomàs Balansat, pot abonar la suposició que dit Tomàs sigui la primera anella coneguda de la cadena genealògica d'aquesta família. En aquest cas el Pere sepultat l'any 1460 devia ser probablement Pere Balansat de Tomàs, el que l'any 1433 compartia amb el seu germà Antoni la propietat de l'alqueria heretada del pare.

L'estirp es va extingir definitivament a Eivissa l'any 1894 amb la mort de Maria Ramona Bardaixí

ESQUEMA GENERACIONAL DELS DESCENDENTS DE PERE BALANSAT DE PEROT "ORVAI"

Dates (de naixement i de defunció)		boda	cònjuges	oficis	
1a generació coneguda:					
?	–1575		Pere Balansat de Perot “Orvai”	Anna Serra	ciutadà
2a generació:					
1547	–1595		Pere Balansat Serra	Elisabet Joan	ciutadà
1558	–1628		Francesc Balansat Serra	Francesca Llobet	ciutadà
1558	– ?		Elisabet Balansat Serra	Bernat Nicolau Palerm	
3a generació:					
1588	–1614		Clara Balansat Joan	Antoni Quint Valls	
				Benet Arabí de Benet	
1582	–1642		Pere Benet Balansat Llobet	Margarida Llobet	ciutadà
4a generació:					
?	–1639		Anna Balansat Llobet	Gaspar Sirvent Joan	
1615	–1653		Francesc Balansat Llobet	Jaumeta Palerm Tur	ciutadà
?	–1663		Bonaventura Balansat Llobet	Clara Tur Tur	ciutadà
?	–1652		Caterina Balansat Llobet		monja
5a generació:					
1651	–1665	1664	Elisabet Balansat Palerm	Miquel Riambau Jover	
1632	–1661		Vicenta Balansat Tur	Gaspar Pineda Llobet	
1637	–1693	1661	Basili Balansat Tur	Caterina Rosselló Rosselló	ciutadà
1639	– ?		Pere Benet Balansat Tur	Francesca Ribes Rosselló	ciutadà
6a generació:					
1659	– ?	1676	Bonaventura Balansat Rosselló	Joana Bonet Sunyer	ciutadà
1663	– ?		Basili Balansat Rosselló		jesuïta
1666	– ?		Clara Balansat Rosselló	Gaspar Nicolau Tur	
1675	–1726		Francesc Balansat Rosselló	Margarida Riambau Arabí	advocat
1664	– ?		Clara Balansat Ribes	Vicent Prats Ventimilla	
1671	–1691		Rosa Balansat Ribes		monja
1678	– ?		Pere Benet Balansat Ribes	Francesca Gamir Llobet	ciutadà
7a generació:					
1677	– ?		Basili Balansat Bonet	Magdalena Llobet Balansat	
		1712		Elionor Palerm Orvai	
1681	–1748		Caterina Balansat Bonet	Vicent Prats Ventimilla	monja
1686	–1727		Rosa Balansat Bonet		
1695	– ?	1714	Joana Balansat Bonet	Diego Llaneres Balansat	
1700	– ?	1717	Benet Balansat Riambau	Elionor Bermeu Llobet	ciutadà
1702	–1757	1725	Ignasi Balansat Riambau	Francesca Prats	ciutadà
1699	–1726		Francesc Balansat Gamir	Margarida Palerm Llaudes	ciutadà

ESQUEMA GENERACIONAL DELS DESCENDENTS DE PERE BALANSAT DE PEROT "ORVAI" (continuació)

Dates (de naixement i de defunció)		boda	cònjuges	oficis
8a generació:				
1704 – 1727	Basili Balansat Llobet	1724	Vicenta Rosselló Palerm	ciutadà
1716 – 1738	Espça. Balansat Palerm de Basili	1736	Josep Bermeu Balansat	
1718 – ?	Jacint Balansat Palerm de Basili	1749	M. Josepa Esteban Palerm	advocat
1723 – 1812 ?	Josep Balansat Palerm de Basili		Teresa Fernández	Tt. coronel
1717 – ?	Margarida Balansat Bermeu	1732	Francisco Navajas	
1730 – 1802	Maria Antònia Balansat Prats			monja
1745 – 1777	Rita Balansat Prats		Guillem Balansat Obrador	
1725 – 1786	Josepa Balansat Palerm de Fsc.	1739	Josep Montero Sanchís	
9a generació:				
1751 – 1792	Marià Balansat Esteban	1769	Ignàsia Briones Vinyes	ciutadà
1754 – ?	Ramon Balansat Fernández	1781	Francisca Beza Carrasco	capità Inf.
1770 – 1800	Rita Balansat Fernández	1793	A. Josep Balansat Balansat	
1773 – 1835	Maria Balansat Fernández		Marià Balansat Briones	
10a generació:				
1770 – 1816	Marià Balansat Briones		Maria Balansat Fernández	ciutadà
1772 – 1859	M. Josepa Balansat Briones	1796	A. Ignasi Bardaixí Balansat	
1773 – 1857	Ignasi Balansat Briones	1798	M. Dolores Baranda Cagigal	general Inf.
1775 – 1843	Lluís Balansat Briones	1807	Rosario Gutiérrez Machado	general Eng.
1777 – ?	Francesc Balansat Briones			capità Inf.
1779 – ?	M. Francesca Balansat Briones		? Ordovàs	
			? Gareli	
1781 – ?	Rosalía Balansat Briones	1799	Fèlix Frayser	
11a generació:				
1799 – 1853	Marià Balanzat Baranda	1835	Soledad Ibarrola Gómez	coronel Inf.
1806 – 1862	Joan Manel Balanzat Baranda		fadrí	Tt. coronel Inf.
1808 – 1853	Ignasi Balanzat Baranda	1853	M. Concepción Mota Zamora	Tt. coronel Art.
1815 – 1882	Lluís Balanzat Baranda		María López Alegría	coronel Cav.
1816 ? – 1859	Francesc Xavier Balanzat Baranda	1841	Carolina Rubio Llovet	comandant Art.
1819 – 1866	Josep Balanzat Baranda		fadrí	coronel Art.
1820 – 1854	Rafel Balanzat Baranda	1846	M. del Carmen Bretagne	coronel Ing.
12a generació:				
1843 – ?	Rafel Balanzat Rubio		M. Victòria Mas	comandant Art.
1844 – 1904	Francesc Xavier Balanzat Rubio	1874	Dolores Torrónategui Cembrano	coronel Art.
1854 ? – ?	M. Dolors Balanzat Rubio		Luis Montiel Bonache	
1850 – 1911	M. Dolors Balanzat Bretagne		José Nájera Aguilar (marquès de Nájera)	
13a generació:				
1876 – 1958	María Balanzat Torrónategui		José Rodríguez Carratala	
1879 – 1925	Manuel Balanzat Torrónategui	1908	Juana Los Santos Díaz	
		1919	M. Paz Cavo Argüelles	
1886 – 1947	Francisco Balanzat Torrónategui	1921	Balbina Suárez Muñiz	
		1940	Guadalupe Ferreiró Passuti	comandant Inf.
? – ?	Carolina Balanzat Torrónategui		Juan Montojo	
1889 – 1953	Luis Balanzat Torrónategui	1918	Emilia Méndez de Vigo Fdez.	general Inf.
1893 – 1956	Ignacio Balanzat Torrónategui	1926	Leonor Pérez Blanco	coronel Inf.
14a generació:				
1912 – 1994	Manuel Balanzat Los Santos		Nicole Van Stratten	matemàtic
1920 – 1996	Luisa Balanzat Cavo		fadrina	
1922 – 1990	Ana María Balanzat Cavo		Víctor M. Ferreras	
1923 – 1993	M. Dolores Balanzat Suárez	1948	Joaquín Alvargonzález Valdés	
1927 – 2006	Fco. Javier Balanzat Suárez	1951	Syra Suárez López	coronel Av.
? – 1994	Luis Ignacio Balanzat Ferreiró	1971	M. Eloisa Góngora Valmaña	enginyer
1927	Leonor Balanzat Pérez	1952	Francisco de P. Coria Varela	
1936	Ignacio Balanzat Pérez	1962	M. Teresa Meirás Dopico	capità de navili

Can Balansat, a la Creu des Rieres, pla de Vila. (Foto: A. Ferrer).

Balansat, filla de Maria Josepa Balansat Briones. L'any 1816 havia mort sense descendència Marià Balansat Briones, l'únic representant masculí d'aquesta família que aleshores quedava a Eivissa. Els seus germans Ignasi, Lluís i Francesc havien ingressat a l'exèrcit i mai més no tornaren a residir a l'illa. Els dos primers assoliren el grau de general i han estat declarats fills il·lustres de la ciutat d'Eivissa. Lluís i Francesc moriren sense descendència i els descendents d'Ignasi han constituït fins als nostres dies una autèntica nissaga de militars d'alta graduació i han conservat un difús record de les seves arrels eivissenques.

Descendents d'Antoni Balansat "de Santa Maria"

Les inscripcions baptismals d'infants d'Antoni "de Santa Maria" se succeeixen a partir de 1550 i en l'espai dels dotze mesos d'aquell any la seva esposa, Antonia Riera, va parir dues vegades. Antonia era almenys la seva tercera muller, perquè l'any 1545 se n'hi havia mort una de cognom Serra i l'any 1547, una altra de cognom Portes. Antoni habitava a la campanya i el sobrenom "de Santa Maria" li provenia segurament d'alguna relació amb l'alqueria d'aquest nom. Però també se'l troba designat amb el sobrenom de "Cardona", i existeixen indicis que li aplicaven igual-

ment el de "Parent", la qual cosa podria indicar algun lligam amb la branca dels Cardones "Parent".

El darrer infant seu registrat nasqué a Portmany i, en canvi, els dos únics fills dels quals més endavant es troben dades (Nicolau i Joan) habitaven al quartó de Santa Eulària. Nicolau i descendents seus tenien una propietat al Coll Blanc, a la comarca de Cala Llonga; Joan o els seus descendents en posseïen una a la Creu dels Rieres, tombant cap al pla de Vila.

Els últims descendents de Nicolau s'extingiren el segle XVIII, i aleshores habitaven a Fruitera, probablement a una finca que a la darrerria d'aquell segle es deia can Balansat i que després, a causa de la llarga estada en ella d'una família de cognom Ramon, acabà denominant-se can Ramon Balansat, nom amb el qual està inscrita a l'actual registre de la propietat.

Els descendents de Joan es dividiren en dues branques: una a mitjan segle XVII es va establir a Vila, on durant el segle XVIII va constituir una família de mariners, i l'altra fins al principi del segle XX es va moure pel pla de Vila, tenint abans de 1817 com a centre d'irradiació una finca de la Creu dels Rieres, que encara conserva el nom de can Balansat. ■

ESQUEMA GENERACIONAL DELS DESCENDENTS DE: PERE BALANSAT DE PEROT "ORVAI" (continuació)

Data de naixement	boda	cònjuges	oficis
15a generació:			
1951		A. M. Clara Balanzat (Van Stratten)	Ricardo M. Domínguez
1953		Manuel Balanzat (Van Stratten)	François Mauge
1954		Helen Balanzat (Van Stratten)	Carlos Krüger
1951	1981	Fco. Javier Balanzat Suárez	M. Remedios Duque
1953	1978	Manuel Balanzat Suárez	Adela Alonso
1955 – 1985	1982	Carlos Balanzat Suárez	Cristina Argüelles
1958	1988	Syra Balanzat Suárez	José María Zúñiga
1963	1990	Pablo Balanzat Suárez	Doris Huidobro
		Ignacio Balanzat Góngora	
		Borja Balanzat Góngora	
1963		Luis Balanzat Meirás	
1963		M. Teresa Balanzat Meirás	
1967		Nuria Balanzat Meirás	

NOTA: Per identificar els descendents del general Ignasi Balansat Briones s'han utilitzat les dades subministrades pel Sr. Juan Lorenzo Alvargonzález, nét de María Dolores Balanzat Suárez, i la informació obtinguda a l'Archivo General Militar de Segovia.

ESQUEMA GENERACIONAL DELS DESCENDENTS D'ANTONI BALANSAT "DE SANTA MARIA"
establerts a Vila des de mitjan segle XVII

Dates (de naixement i de defunció)		boda	cònjuges	oficis
1a generació coneguda:				
? – ?	Antoni Balansat "de Santa Maria"		? Serra ? Portes Antònia Riera	
2a generació:				
? – 1640	Nicolau Balansat d'Antoni "Santa Maria" (residia a Santa Eulària)		Isabet Torres Antònia Rosselló	
? – 1654?	Joan Balansat d'Antoni "Santa Maria" (residia al pla de Vila)		Jaumeta Iern Elisabet Marí	
3a generació:				
1602? – 1651	Joan Balansat de Joan			
4a generació:				
? – 1685	Francesc Balansat de Joan ¹	1642	Elisabet Castelló	ferrer
		1653	Esperança Clapers	
? – ?	Bernat Balansat de Joan	1645	Joana Gavara	mariner
5a generació:				
1650 – 1693	Antoni Balansat Castelló	1671	Elisabet Joan	ferrer
1664 – ?	Francesc Balansat Clapers	1694	Margarida Nieto	patró
6a generació:				
1702 – ?	Francesc Balansat Nieto	1733	Maria Pujol	mariner
		1753	Francesca Marí	
1709 – ?	Josep Balansat Nieto	1735	Caterina Riera	
7a generació:				
1739 – ?	Pere Balansat Pujol	1764	Maria Nieto	patró
1747 – ?	Francesc Balansat Riera	1771	Maria Llorenç	mariner
1753 – ?	Vicent Balansat Riera	1775	Agnès Blanquer	mariner
8a generació:				
1781 – ?	Francesc Balansat Nieto	1810	Llúcia Ferrer	mariner
		1824	Maria Ferrer	
1786 – 1840	Josep Balansat Blanquer		Rosa Cardona	barber
1791 – ?	Francesc Balansat Blanquer		Anna Marchico	
9a generació:				
1815 – 1897	Llúcia Balansat Ferrer		Joan Tur	
1815 – 1860	Vicent Balansat Cardona		Maria Bernat	fuster
1826 – 1883	Josep Balansat Cardona		Esperança Marí	sabater
1815 – 1877	Vicent Balansat Marchico			capità Inf.
10a generació:				
1840 – ?	Josep Balansat Bernat			prevere
1854 – 1922	Antoni Balansat Marí	1876	Antònia Ferrer Bonet	
		1908	Anna Ferrer Bonet	
1861 – 1922	Ramon Balansat Marí		Caterina Marí Serra	industrial
11a generació:				
1878 – ?	Josep Balansat Ferrer	1899	Anna Torres Ramon	
1887 – 1973	Esperança Balansat Marí	1910	Vicent Torres Torres	
1890 – 1968	Maria Balansat Marí	1913	Antoni Colom Fe	
1893 – 1920	Ramona Balansat Marí	1919	Joan Rosselló Costa	
1896 – 1971	Josep Balansat Marí	1922	Carme Planells Ramon	industrial
1898 – 1994	Caterina Balansat Marí	1920	Albert Bielsa Bauzà	

1. Francesc i Bernat Balansat de Joan tant podrien ser fills de Joan d'Antoni "Santa Maria" com de Joan de Joan, o un de cada.

ESQUEMA GENERACIONAL DELS DESCENDENTS D'ANTONI BALANSAT "DE SANTA MARIA"
establerts a Vila des de mitjan segle XVII

Dates (de naixement i de defunció)		boda	cònjuges	oficis
12a generació:				
1902 – 1985	Anna Balansat Torres	1925	Marià Torres Juan	
1922	Caterina Balansat Planells	1941	Josep Torres Costa	
1924	Maria Balansat Planells	1945	Jaume Riera Serra	
1926	Ramon Balansat Planells	1954	Maria Torres Font	
1928	Jaume Balansat Planells	1951	Victoria Muñoz	
1930	Josep Balansat Planells	1955	Caterina Escandell Riera	
13a generació:				
1955	Carme Balansat Torres	1980	Robert Vidal Pereira	
1957	Agnès Balansat Torres	1979	Santiago Herráez Marí	
1959	Lurdes Balansat Torres	1988	Fèlix de Arriaga Costa	
1963	Josep Ramon Balansat Torres	1997	Erika Goddar	
1951	Josep Balansat Muñoz	1996	Nazaret González González	
1954	Carme Balansat Muñoz	1979	Antoni Sagristà Saulega	
1964	M. Victòria Balansat Muñoz	1995	Josep Pérez Ramos	
1955	Ramon Balansat Escandell	1992	Caterina Valdés Prats	
1963	Carme Balansat Escandell	1984	Josep Costa	

ESQUEMA GENERACIONAL DELS DESCENDENTS D'ANTONI BALANSAT "DE SANTA MARIA"
establerts a la campanya fins al segle XX

Dates (de naixement i de defunció)		boda	cònjuges	lloc de residència
1a generació coneguda:				
? – ?	Antoni Balansat "de Santa Maria"	?	Serra Portes Antònia Riera	
2a generació:				
? – 1640	Nicolau Balansat d'Antoni "Santa Maria"		Isabet Torres Antònia Rosselló	Santa Eulària
? – 1654?	Joan Balansat d'Antoni "Santa Maria"		Jaumeta Iern Elisabet Marí	pla de Vila
3a generació:				
? – 1631	Pere Balansat de Nicolau		Esperança Verdera	Santa Eulària
? – 1633	Benet Balansat de Nicolau		Jerònima Blanes	Santa Eulària
? – 1652	Joan Balansat de Joan		?	pla de Vila
4a generació:				
1631 – 1678?	Pere Balansat Verdera		Elisabet Riera	Santa Eulària
? – 1687	Antoni Balansat de Joan ¹		Francesca Rosselló	pla de Vila, (Creu dels Rieres)
5a generació:				
1652 – ?	Pere Balansat Riera	1667	Antònia Marí	Santa Eulària
? – 1726	Joan Balansat Rosselló		Vicenta Joan	pla de Vila, (Creu dels Rieres)
6a generació:				
1673 – 1731	Nicolau Balansat Marí		Francesca Torres	pla de Vila?
1698 – ?	Pere Balansat Joan		Francesca Torres	pla de Vila, (Creu dels Rieres)

1. Antoni Balansat de Joan tant podria ser fill de Joan Balansat de Joan com de Joan Balansat d'Antoni "Santa Maria".

ESQUEMA GENERACIONAL DELS DESCENDENTS D'ANTONI BALANSAT "DE SANTA MARIA"
establerts a la campanya fins al segle XX
(continuació)

Dates (de naixement i de defunció)		boda	cònjuge	lloc de/ residència / ofici
7a generació:				
1697 – ?	Pere Balansat Torres, de Nicolau			pla de Vila, (Fruitera)
1733 –1786-89	Pere Balansat Torres, de Pere	1757 1772	Esperança Tur Caterina Marí de Bartomeu	pla de Vila (Creu dels Rieres)
8a generació:				
1775 –1823-27	Pere Balansat Marí		Caterina Marí de Pere	pla de Vila (fins a 1817, Creu dels Rieres)
9a generació:				
1803? –1834-41	Pere Balansat Marí		Margarida Tur	pla de Vila
10a generació:				
1834? – ?	Josep Balansat Tur		Maria Serra	
11a generació:				
? –1930	Pere Balansat Serra		Caterina Joan Planells	
1875 – ?	Antoni Balansat Serra		Josepa Palerm	
12a generació:				
1878 –1949	Josep Balansat Joan		Margarida Cardona	
1879 –1966	Antoni Balansat Joan	1919	Margarida Sala	
1883? –1931	Caterina Balansat Joan		Maria Cardona Tur	
1904 – ?	Margarida Balansat Palerm		Josep Torres Torres (casada a l'Alger dues vegades)	
13a generació:				
1904 –1992	Josep Balansat Cardona de Josep	1934	Francesca Tur Costa	taxista
1907 –1961	Caterina Balansat Cardona de Josep		Joan Ros	
1911 –1980	Maria Balansat Cardona de Josep	1933	Josep Serra Serra	
1909 –1999	Caterina Balansat Cardona d'Antoni		Josep Tur Costa	
1910 –1983	Francesca Balansat Cardona d'Antoni		Pere Cardona Cardona	
1913 –1983	Antoni Balansat Cardona d'Antoni	1935	Caterina Roig Riera	picapedrer
1917 –2000	Maria Balansat Cardona d'Antoni	1943	Joan Cardona Planells	
1920	Josep Balansat Cardona d'Antoni	1959	Neus Torres Mariner	sastre
14a generació:				
1935	Margalida Balansat Tur	1962	Josep Costa Marí	
1937	Josep Balansat Tur	1965	Joana M. Bibiloni Adrover	
1939	Maria Balansat Tur	1963	Joan Torres Ribes	
1935	Maria Balansat Roig	1957	Antoni Planells Cardona	
1936	Caterina Balansat Roig	1963	Francesc Planells Riera	
1960 –2006	Neus Balansat Torres			
1963	Fina Balansat Torres	1989	Joan Bonet Homobono	
1965	Antoni Balansat Torres	1997	Carine Ingrid de Oliveira Taniguchi	
15a generació:				
1968	Gemma Balansat Bibiloni	1991	Pau Perotti Ballester	
1969	Susanna Balansat Bibiloni	2000	Daniel Mòdol Daltell	
1972	Josep Balansat Bibiloni	2006	Cristina Torres Terrassa	
2000	Sergi Antoni Balansat Taniguchi			